

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM.
BRONISŁAWA CZECHA
W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2013/2014

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Kierunek studiów: Sport

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 16.1

Stopień studiów: I

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Anatomia
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Anatomy
KOD PRZEDMIOTU	WFIS16.1 ASB1
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	6.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	1 2

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	SEMINARIUM DYPLOMOWE
1	13	26	0	0	0
2	13	26	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel1 Poznanie topografii, budowy i funkcji narządu ruchu.

Cel2 Poznanie topografii, budowy i funkcji układu nerwowego.

Cel3 Poznanie topografii, budowy i funkcji układów trzewnych.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

1 Brak

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza: posiada ogólną znajomość budowy organizmu ludzkiego ze szczególnym uwzględnieniem układu ruchu, układów trzewnych i układu nerwowego, stosuje polską terminologię K_W02

EK2 Wiedza: potrafi dokonywać diagnozy rozwoju somatycznego i motorycznego z uwzględnieniem aktualnych standardów rozwoju

EK3 Kompetencje społeczne: rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju osobistego i zawodowego, doskonalenia swojego warsztatu pracy, podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji zawodowych ucznia się przez całe życie, planuje swój rozwój zawodowy, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Wprowadzenie w terminologię anatomiczną. Topografia ciała ludzkiego. Tkanka kostna i jej właściwości. Podział kości (długie, płaskie, różnokształtne, pneumatyczne). Osie płaszczyzny ciała ludzkiego. Czaszka- podział na część trzonową i mózgową, sklepienie i podstawę oraz ściany: przednią, boczne i tylną. Powierzchnia wewnętrzna i zewnętrzna podstawy czaszki. .	2
W2	Wprowadzenie do arthrologii i syndesmologii . Podział anatomiczny i czynnościowy połączeń kostnych. Biologiczna ochrona stawu (współzależność budowy kości, budowy stawów, ochrony mięśniowej. Polaryzacja stawu. Stawy sprzężone.	2
W3	Połączenia kości czaszki (połączenia włókniste i chrząstkowe oraz stawowe- budowa i możliwości ruchowe stawu skroniowo-żuchwowego. Połączenie czaszki z kręgosłupem (budowa i możliwości ruchowe stawu szczytowo-potylicznego i stawu szczytowoobrotowego).	2
W4	Wprowadzenie do miologii. Rodzaje tkanki mięśniowej. Rodzaje mięśni szkieletowych podział ze względu na kształt, ilość głów, brzuśców, aktonów. Formy działania i współpracy mięśni. Działanie mięśni na stawy. Urządzenia pomocnicze układu mięśniowego. Mięśnie głowy (mięśnie mimiczne, mięśnie żwaczowe). Mięśnie szyi.	2
W5	Mięśnie klatki piersiowej i brzucha. Zestawienie mięśni związanych z mechanizmem oddychania (zasadnicze, dodatkowe, pomocnicze).Zjawisko tłoczni brzusznej. Miejsca zmniejszonej oporności.	2
W6	Wstęp do neuroanatomii. Budowa neuronu. Synapsa i jej rodzaje. Łuk odruchowy i jego elementy, rodzaje odruchów. Podział układu nerwowego: anatomiczny i czynnościowy.	3
W7	1.Ośrodkowy układ nerwowy (OUN): charakterystyka anatomiczno-czynnościowa kresomózgowia, międzymózgowia, śródmózgowia, tyłomózgowia wtórnego i rdzenia-mózgowia; układ komorowy mózgu, opony mózgowie i rdzeniowe podobieństwa i różnice, funkcje opon mózgowych i rdzeniowych	4

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W8	Serce: topografia serca, budowa ścian serca, automatyzm serca, budowa wewnętrzna serca, zastawki serca budowa i funkcje, charakterystyka krążenia wieńcowego.	2
W9	Układ krążenia: a) układ krwionośny - budowa i funkcje krwi, porównanie budowy ścian tętnic i żył, ogólny schemat naczyniowy organizmu, charakterystyka krążenia dużego i płucnego b) układ chłonny związek układu krwionośnego z chłonnym, struktury układu chłonnego (chłonka, naczynia, węzły chłonne), narządy limfoidalne.	2
W10	Układ oddechowy: charakterystyka anatomiczno czynnościowa górnych i dolnych dróg oddechowych, tory oddychania, pojemność życiowa płuc.	2
W11	Układ pokarmowy: podział, ogólna budowa ścian przewodu pokarmowego, charakterystyka anatomiczno-czynnościowa odcinków przewodu pokarmowego, gruczoły trawienne ogólna budowa i funkcje wątroby i trzustki.	2
W12	Układ moczowy: podział, charakterystyka anatomiczno czynnościowa nerek, drogi wyprowadzające mocz moczowody, pęcherz moczowy; czynność zewnątrz- i wewnątrzwydzielnicza nerek.	1
	RAZEM	26

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć1	Kościec tułowia: ogólna budowa kręgosłupa, cechy budowy typowego kręgu, budowa kręgów w poszczególnych odcinkach kręgosłupa, kręgi przejściowe i nietypowe, analogie i różnice w budowie kręgów, krzywizny kręgosłupa, klatka piersiowa(budowa żeber i mostka). Zmienność kształtu klatki piersiowej w zależności od typu konstytucjonalnego, fazy oddechu	2
Ć2	Kościec kończyny górnej: kości obręczy kończyny górnej (budowa obojczyka i łopatki), kości kończyny górnej wolnej (kość ramienna, kości przedramienia, kości ręki).	2
Ć3	Kościec kończyny dolnej: kości obręczy kończyny dolnej (budowa kości miednicznej), różnice płciowe w budowie miednicy, kości kończyny dolnej wolnej (kość udowa, kości podudzia, kości stopy).	2
Ć4	Połączenia w obrębie kręgosłupa i klatki piersiowej: budowa typowego połączenia międzykręgowego, więzadła kręgosłupa długie i krótkie, chrząstkozrosty kręgosłupa, połączenia żebrowo-kręgowe (staw głowy żebra, staw żebrowo-poprzeczny), połączenia żeber z mostkiem. Ruchomość połączeń jamowych w obrębie kręgosłupa i klatki piersiowej.	2
Ć5	Połączenia kończyny górnej: połączenia w obrębie pasa barkowego, staw ramienno-kończynowy, połączenia kończyny górnej wolnej. Możliwości ruchowe omawianych połączeń jamowych.	2
Ć6	Połączenia kończyny dolnej: połączenia w obrębie miednicy, staw biodrowy, połączenia w obrębie kończyny dolnej wolnej. Ruchomość omawianych połączeń jamowych.	2
Ć7	Zaliczenie wiedzy z zakresu biernego aparatu ruchu.	2
Ć8	Mięśnie grzbietu- topografia. Podział mięśni grzbietu: powierzchowne, głębokie (prostownik grzbietu). Mięśnie podpotyliczne. Palpacja mięśni: czworobocznego grzbietu, najszerzego grzbietu, mostkowo-obojczykowo-sutkowego, żwacza.	2
Ć9	Mięśnie kończyny górnej- topografia. Mięśnie obręczy kończyny górnej. Mięśnie ramienia, przedramienia i ręki. Palpacja mięśni: naramiennego, obłego większego, dwugłowego i trójgłowego ramienia, nawrotnego obłego.	3

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć10	Mięśnie kończyny dolnej- topografia. Mięśnie obręczy kończyny dolnej. Mięśnie uda, mięśnie podudzia i stopy. Palpacja mięśni: pośladkowego wielkiego, prostego uda, półścięgnistego, dwugłowego uda.	3
Ć11	Repetitorium z miologii.	2
Ć12	Zaliczenie semestru	2
Ć13	Zespoły mięśni działających na stawy kończyny górnej (staw ramienny, staw łokciowy, staw promieniowo-nadgarstkowy)	3
Ć14	Zespoły mięśni działających na stawy kończyny dolnej (staw biodrowy, staw kolanowy, staw skokowy)	3
Ć15	Zaliczenie z anatomii funkcjonalnej. Udział grup mięśniowych w podstawowych strukturach ruchu w wybranych dyscyplinach sportu.	2
Ć16	Budowa i funkcje rdzenia kręgowego: topografia i odcinki rdzenia kręgowego, budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego.	2
Ć17	Obwodowy układ nerwowy: nerwy czaszkowe charakter czynnościowy, ogólny zakres unerwienia.	2
Ć18	Obwodowy układ nerwowy: nerwy rdzeniowe podział, budowa nerwu rdzeniowego, sploty nerwów rdzeniowych, zakres unerwienia.	2
Ć19	Autonomiczny układ nerwowy (AUN): podział i rola układu autonomicznego, budowa części współczulnej i przywspółczulnej, główne sploty AUN.	2
Ć20	Drogi nerwowe: rodzaje receptorów, prowadzenie bodźców czuciowych i ruchowych.	2
Ć21	Narządy zmysłów: budowa narządu przedsionkowo-ślimakowego.	2
Ć22	Narządy zmysłów cd.: budowa narządu wzroku, powłoka wspólna.	2
Ć23	Repetitorium z neuroanatomii.	2
Ć24	Zaliczenie semestru	2
	RAZEM	52

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Wykłady
- M2 Praca w grupach
- M3 Praca z podręcznikiem
- M4 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	78
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	2
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	55
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	12
Inne	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Odpowiedź ustna
----	-----------------

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Test
----	------

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	Aktywny udział w zajęciach
2	Poprawne odpowiedzi ustne na ćwiczeniach
3	Pozytywne oceny z kolokwium
4	Zdany egzamin

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	zna terminologię anatomiczną, posiada podstawową wiedzę o budowie organizmu ludzkiego, umie zlokalizować położenie narządów
NA OCENĘ 4	aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach, zna szczegółową budowę omawianych narządów oraz ich funkcje
NA OCENĘ 5	rozumie działanie organizmu jako całość, umie opisać ćwiczenia stosowane w różnych dyscyplinach sportu pod kątem zaangażowania aparatu stawowo więzadłowego oraz mięśni odpowiedzialnych za wykonanie ruchu, umie klasyfikować formy pracy i współpracy mięśni
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	zna podstawy rozwoju narządów i układów organizmu
NA OCENĘ 4	umie określić położenie struktur kostnych, mięśni oraz narządów wewnętrznych
NA OCENĘ 5	rozumie rolę poszczególnych układów organizmu w rozwoju motorycznym organizmu
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3	odczuwa niepokój związany z brakiem wiadomości, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się
NA OCENĘ 4	rozumie konieczność doskonalenia swojego warsztatu

NA OCENĘ 5	potrafi krzysać z literatury przedmiotu, samodzielnie przeprowadza analizę tekstu, umie dokonać weryfikacji treści
------------	--

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W02	Cel1 Cel2 Cel3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć8 Ć9 Ć10 Ć13 Ć14 Ć15 Ć16 Ć17 Ć18 Ć19 Ć20 Ć21 Ć22	M1 M2 M3 M4	F1 P1
EK2	K_U05	Cel1 Cel2 Cel3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć8 Ć9 Ć10 Ć13 Ć14 Ć16 Ć17 Ć18 Ć19 Ć20 Ć21 Ć22	M1 M2 M3 M4	F1 P1
EK3	K_K01	Cel1 Cel2 Cel3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W12 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12 Ć13 Ć14 Ć15 Ć16 Ć17 Ć18 Ć19 Ć20 Ć21 Ć22 Ć23 Ć24	M1 M2 M3 M4	F1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 Ignasiak Z. — *Anatomia człowieka cz 1, 2*, Wrocław, 2008, Urban & Partner
- 2 Bochenek A., Reicher M. — *Anatomia człowieka t.1-5*, Warszawa, 2010, PZWL
- 3 Netter F. — *Atlas anatomii człowieka*, Wrocław, 2011, Urban & Partner

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 Sokołowska-Pituchowa J. — *Anatomia człowieka*, Warszawa, 2008, PZWL
- 2 Sobotta J. — *Atlas anatomii człowieka t.1-2*, Wrocław, 2006, Urban & Partner

3 Sokołowski B., Błyszczuk J. — *Zarys anatomii człowieka cz.1-4*, Kraków, 1996, AWF Kraków

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr hab. prof. nadzw. Urszula Szmatlan-Gabryś (kontakt: ulagabrys1957@tlen.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Jerzy Błyszczuk (kontakt: jerzy.blyszczuk@awf.krakow.pl)

Dr Teresa Gwardjak (kontakt: teresa.gwardjak@awf.krakow.pl)

dr Jadwiga Pałosz (kontakt: jadwiga.palosz@awf.krakow.pl)

dr Małgorzata Płonka (kontakt: malgorzata.plonka@awf.krakow.pl)

dr Bartłomiej Sokołowski

dr Agnieszka Suder (kontakt: agnieszka.suder@awf.krakow.pl)

dr hab. prof. nadzw. Urszula Szmatlan-Gabryś (kontakt: urszula.szmatlan@awf.krakow.pl)

dr Anna Ścisłowska-Czarnecka (kontakt: anna.scislowska@awf.krakow.pl)

dr Renata Woźniacka (kontakt: renata.wozniacka@awf.krakow.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(kierownik)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....